

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

23 septembre 2021

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**visant à faire du vaccin
contre le COVID-19
un bien public mondial**

AMENDEMENTS

déposés en séance plénière

Voir:

Doc 55 1815/ (2020/2021):

- 001: Proposition de résolution de M. Flahaut et consorts.
- 002: Amendements.
- 003: Rapport.
- 004: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

23 september 2021

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**waarbij wordt verzocht
om van het COVID-19-vaccin
een mondiaal publiek goed te maken**

AMENDEMENTEN

ingediend in de plenaire vergadering

Zie:

Doc 55 1815/ (2020/2021):

- 001: Voorstel van resolutie van de heer Flahaut c.s.
- 002: Amendementen.
- 003: Verslag.
- 004: Tekst aangenomen door de commissie.

05141

N° 10 DE MME ROHONYI

Demande 1

Compléter cette demande par ce qui suit:

“et pour que les brevets entravant la mise à disposition des vaccins en tant que biens publics mondiaux soient levés de façon temporaire”

JUSTIFICATION

Il est nécessaire d’insérer de façon explicite la demande de levée des brevets qui empêchent aujourd’hui de faire des vaccins contre le COVID-19 des biens publics mondiaux.

Toutefois, comme l’ont relevé certaines personnes auditionnées, il est clair que les brevets constituent une garantie pour la prise de risques consentie par les entreprises, comme cela est d’ailleurs rappelé dans la résolution récemment adoptée par le Parlement européen. Il est donc nécessaire que la levée des brevets se fasse de façon temporaire pour une durée à déterminer qui permettrait qu’au moins la majorité de la population mondiale reçoive des vaccins efficaces et développe une immunité contre le COVID-19, comme cela est par ailleurs énoncé dans les développements de la présente proposition de résolution.

Sophie ROHONYI (DéFI)

Nr. 10 VAN MEVROUW ROHONYI

Verzoek 1

Dit verzoek aanvullen als volgt:

“, alsmede dat de patenten die de terbeschikkingstelling van de vaccins als mondiale publieke goederen verhinderen, tijdelijk zouden worden opgeheven;”

VERANTWOORDING

Het is noodzakelijk uitdrukkelijk het verzoek op te nemen dat de patenten die momenteel verhinderen dat van de vaccins tegen COVID-19 mondiale collectieve goederen worden gemaakt, worden opgeheven.

Zoals sommige van de gehoorde personen hebben aangestipt en zoals het ook in de onlangs door het Europees Parlement aangenomen resolutie in herinnering wordt gebracht, is het echter duidelijk dat de patenten een waarborg zijn voor de risico's die de ondernemingen nemen. Het is dan ook noodzakelijk dat de patenten tijdelijk voor een nader te bepalen periode worden opgeheven, waardoor ten minste de meerderheid van de wereldbevolking doeltreffende vaccins zou kunnen krijgen en immuñiteit tegen COVID-19 zou kunnen ontwikkelen, zoals dat ook in de toelichting bij dit voorstel van resolutie wordt gesteld.

N° 11 DE MME ROHONYI

Demande 4/1 (*nouvelle*)**Insérer une demande 4/1, rédigée comme suit:**

“4/1. plaider, à défaut de coopération avec les entreprises pharmaceutiques et de licences volontaires mentionnées dans la demande 4, pour l’octroi de licences obligatoires et pour la facilitation de l’activation de ce mécanisme, tel que prévu dans l’accord ADPIC”

JUSTIFICATION

Le mécanisme de licences volontaires reposant entièrement sur le bon-vouloir des entreprises pharmaceutiques, il est nécessaire d’anticiper un refus de coopération et de donner, dès à présent, les lignes directrices à notre gouvernement afin qu’il plaide pour l’octroi de licences obligatoires tel que prévu dans l’accord ADPIC ainsi que pour la facilitation de l’activation de ce mécanisme.

Sophie ROHONYI (DéFI)

Nr. 11 VAN MEVROUW ROHONYI

Verzoek 4/1 (*nieuw*)**Een verzoek 4/1 invoegen, luidende:**

“4/1. bij gebrek aan samenwerking met de farmaceutische bedrijven en aan vrijwillige licentieverlening zoals vermeld in verzoek 4, op te roepen tot de toekenning van dwanglicenties en tot de vergemakkelijking van de inwerkingtreding van die regeling, zoals bepaald in de TRIPs-overeenkomst;”

VERANTWOORDING

Daar de vrijwillige licentieverlening volledig berust op de goede wil van de farmaceutische bedrijven, moet erop worden geanticipeerd dat zij kunnen weigeren om samen te werken. Derhalve moet vanaf heden worden voorzien in krachtlijnen voor de Belgische regering, opdat zou worden opgeroepen tot de verlening van dwanglicenties zoals bepaald in de TRIPs-overeenkomst, alsook tot de vergemakkelijking van de inwerkingtreding ervan.

N° 12 DE MME ROHONYI

Demande 8

Compléter cette demande par ce qui suit:

“et en recourant, si besoin, à des formations sur le terrain dans lesdits pays”

JUSTIFICATION

Comme nous l’ont démontré de nombreuses personnes auditionnées dans le cadre de cette proposition de résolution, il ne s’agit pas uniquement de lever les brevets pour pouvoir stimuler la vaccination, encore faut-il pouvoir bénéficier des infrastructures et de la technologie nécessaire pour que les pays en voie de développement puissent produire ces vaccins contre le COVID-19.

En outre, il faut prévoir, au besoin, la possibilité d’une délégation internationale sur place pour lancer la production des vaccins, ainsi que former et encadrer le personnel et ce, afin d’assurer l’effectivité de l’objectif poursuivi par la levée des brevets, au risque de la vider de son effet utile. Tel est l’un des constats principaux des personnes auditionnées dans le cadre de cette proposition de résolution.

Il est également indispensable de transmettre l’expérience de la vaccination de masse (via, par exemple, des centres de vaccination mais aussi en recourant à la vaccination mobile et décentralisée).

Sophie ROHONYI (DéFI)

Nr. 12 VAN MEVROUW ROHONYI

Verzoek 8

Dit verzoek aanvullen als volgt:

“, waarbij zo nodig in de betrokken landen een beroep wordt gedaan op opleidingen in het veld”

VERANTWOORDING

Zoals velen die in het kader van dit voorstel van resolutie zijn gehoord ons hebben aangetoond, volstaat het niet louter de patenten op te heffen; om vaccinatie te kunnen stimuleren en om de ontwikkelingslanden in staat te stellen die vaccins tegen COVID-19 te vervaardigen, moeten zij de nodige infrastructuur en technologie ter beschikking kunnen krijgen.

Voorts moet indien nodig in een internationale aanwezigheid ter plaatse worden voorzien om de productie van de vaccins op gang te brengen en bovendien moet het personeel worden opgeleid en begeleid, om te waarborgen dat het met de opheffing van de patenten nagestreefde doel ook werkelijk wordt bereikt, zo niet dreigt een dergelijke opheffing van elk dienstig effect verstoken te blijven. Volgens de genodigde sprekers die ter voorbereiding van dit voorstel van resolutie werden gehoord, was dit een van de belangrijkste vaststellingen.

Al evenzeer is het onontbeerlijk te zorgen voor een overdracht van de ervaring inzake massavaccinatie (bijvoorbeeld via vaccinatiecentra, maar ook met gebruikmaking van mobiele en gedecentraliseerde vaccinatie).

N° 13 DE MME ROHONYI

Demande 12

Remplacer cette demande par ce qui suit:

“12. de plaider, au niveau européen, pour un engagement de la part des pays de l’Union européenne et des pays tiers à ne pas imposer de restrictions à l’exportation sur les fournitures de vaccins et de matériels connexes”

JUSTIFICATION

Lorsque l’on sait que les principales restrictions ne viennent pas de pays européens, mais plutôt par exemple des États-Unis, il semble nécessaire de préciser quels pays sont visés par le plaidoyer de l’Union européenne. S’agit-il d’une demande de ne pas imposer de restrictions à l’exportation qui s’adresse aux pays de l’Union? Ou d’une demande plus large s’adressant également aux États tiers? Nous ne pouvons laisser le doute subsister. C’est pour cette raison qu’il est fondamental de préciser la portée de cette demande, en indiquant qu’elle s’adresse tant aux pays de l’Union qu’aux pays tiers.

Ces restrictions, par ailleurs, ont en effet un impact négatif sur le système de redistribution des vaccins Covax.

Sophie ROHONYI (DéFI)

Nr. 13 VAN MEVROUW ROHONYI

Verzoek 12

Dit verzoek vervangen als volgt:

“12. er op Europees niveau voor te pleiten dat de landen van de Europese Unie, alsook derde landen, zich ertoe verbinden geen uitvoerbeperkingen op te leggen voor vaccins en bijbehorend materiaal;”

VERANTWOORDING

Het is bekend dat de voornaamste beperkingen niet worden opgelegd door Europese landen, maar veeleer door landen als de Verenigde Staten. Derhalve moet worden verduidelijkt op welke landen het pleidooi bij de Europese Unie betrekking heeft. Er moet namelijk worden aangegeven of het verzoek om geen uitvoerbeperkingen op te leggen de EU-lidstaten betreft, dan wel – breder – ook betrekking heeft op derde landen. Over dat aspect mag geen twijfel blijven bestaan. Daarom is het van wezenlijk belang de reikwijdte van dit verzoek te verduidelijken en aan te geven dat het zowel de EU-lidstaten als derde landen betreft.

De voormelde beperkingen hebben overigens negatieve gevolgen voor de herverdeling van de vaccins volgens het COVAX-mechanisme.

N° 14 DE MME MERCKX

Demande 1

Remplacer cette demande par ce qui suit:

“1. de prendre publiquement position, au niveau international, vis-à-vis de l’Union européenne et, en particulier, de la Commission européenne, en faveur de la levée des brevets sur le vaccin contre le COVID-19 et de demander à cet effet une réunion extraordinaire d’urgence du conseil de l’Union européenne;”

JUSTIFICATION

La Belgique peut adopter une position indépendante au sein de l’Organisation mondiale du commerce en tant qu’État membre individuel, notamment au sein du Conseil des ADPIC et du Conseil général. Ellen ‘t Hoen, fondatrice de la *Medicines Patent Pool* et experte internationale dans le domaine des brevets, a confirmé lors de l’audition en commission de la Santé publique de la Chambre, le 9 juin 2021, que l’Organisation mondiale du commerce autorisait les États membres individuels à voter séparément. Elle a déclaré que notre pays peut faire valoir que le droit des brevets est une compétence nationale et qu’il peut, notamment pour cette raison, prendre position en tant qu’État membre individuel indépendant.

Nr. 14 VAN MEVROUW MERCKX

Verzoek 1

Dit verzoek vervangen als volgt:

“1. op internationaal niveau, met name de Europese Unie en in het bijzonder tegenover de Europese Commissie, publiek standpunt in te nemen voor het opheffen van de patenten op het COVID-19-vaccin en hiervoor een dringende bijzondere zitting van de Raad van de Europese Unie te vragen;”

VERANTWOORDING

Het is mogelijk dat België zelf als individuele lidstaat onafhankelijk positie inneemt binnen de Wereldhandelsorganisatie, met name in de TRIPS-raad en de algemene raad. *Medicines Patent Pool*-oprichtster en internationaal patentexperte Ellen ‘t Hoen bevestigde tijdens de hoorzitting in de Kamercommissie Volksgezondheid van 9 juni 2021 dat de Wereldhandelsorganisatie toestaat dat individuele lidstaten afzonderlijk stemmen. Zij gaf aan dat ons land kan aanvoeren dat het patentrecht een nationale bevoegdheid is en, onder andere daarom, als individuele onafhankelijke lidstaat een standpunt kan innemen.

Sofie MERCKX (PVDA-PTB)

N° 15 DE MME MERCKX

Demande 3

Remplacer cette demande par ce qui suit:

“3. de prendre position au sein de l’Organisation mondiale du commerce en tant qu’État membre individuel en faveur de la levée des brevets sur le vaccin contre le COVID-19 et de soutenir à cet effet la proposition de levée déposée par l’Inde et l’Afrique du Sud;”

JUSTIFICATION

Le 10 juin, le Parlement européen a adopté une résolution préconisant la levée des brevets sur les vaccins contre le COVID-19. Il ressort des auditions en commission de la Santé publique de la Chambre que la levée des brevets n’est pas la seule, mais la première mesure nécessaire à prendre, accompagnée d’un véritable transfert de technologie et d’un partage des connaissances et du savoir-faire. Par cette demande, nous souhaitons que la Belgique, en tant qu’État membre individuel, se positionne ouvertement et clairement en faveur de la levée des brevets, accompagnée d’un véritable transfert de technologie et d’un partage des connaissances et du savoir-faire. Il importe de formuler ce signal pour soutenir publiquement et individuellement la dérogation ADPIC de la manière la plus claire et univoque possible.

Nr. 15 VAN MEVROUW MERCKX

Verzoek 3

Dit verzoek vervangen als volgt:

“3. om binnen de Wereldhandelsorganisatie als individuele lidstaat een standpunt in te nemen voor het opheffen van de patenten op het COVID-19-vaccin en hiertoe het voorliggende waiver-voorstel van India en Zuid-Afrika te steunen;”

VERANTWOORDING

Het Europees Parlement nam op 10 juni een resolutie aan die pleit voor het opheffen van de patenten op de COVID-19-vaccins. Uit de hoorzittingen in de Kamercommissie Volksgezondheid blijkt hoe het opheffen van de patenten niet de enige maar wel de eerste en noodzakelijke maatregel is, gepaard gaande met een daadwerkelijke technologieoverdracht en het delen van kennis en knowhow. Met dit verzoek vragen wij dat België als individuele lidstaat openlijk en duidelijk standpunt inneemt voor het opheffen van de patenten, gepaard gaande met een werkelijk technologieoverdracht en het delen van kennis en knowhow. Het is belangrijk om dat signaal, namelijk het publiekelijk en individueel steunen van de TRIPS-waiver, zo helder en duidelijk mogelijk te formuleren.

Sofie MERCKX (PVDA-PTB)

N° 16 DE MME MERCKX

Considérant J

Remplacer ce considérant par ce qui suit:

“J. vu la déclaration du Costa Rica de mai 2020, signée par les pays du Benelux lors de l’Assemblée générale de l’Organisation mondiale de la Santé, qui stipule qu’une plateforme de mise en commun et de partage (C-TAP) sera mise à disposition pour l’échange volontaire de données, de connaissances et de propriété intellectuelle concernant les produits de santé nouveaux ou existants contre le COVID-19 et considérant que cet échange volontaire n’a donné aucun résultat, aucune entreprise pharmaceutique n’ayant participé au C-TAP, qui est par conséquent une coquille vide;”

JUSTIFICATION

En avril 2020, l’Organisation mondiale de la Santé (OMS) a mis sur pied une plateforme, le groupement d’accès aux technologies contre le COVID-19 (C-TAP). La participation de l’industrie pharmaceutique à ce groupement reste provisoirement volontaire. En conséquence: jusqu’à présent, le C-TAP n’a encore reçu aucune contribution; c’est donc une coquille vide. L’OMS a invité l’industrie pharmaceutique à participer au C-TAP, mais celle-ci a jusqu’à présent refusé de collaborer avec ce groupement. La pratique montre qu’une collaboration volontaire ne fonctionne pas. Au cours des auditions organisées en commission de la Santé publique de la Chambre, l’experte en brevets Ellen ’t Hoen a confirmé que “si les titulaires de la propriété intellectuelle avaient rejoint le C-TAP au printemps 2020, la capacité de production aurait déjà été plus importante actuellement.”

Nr. 16 VAN MEVROUW MERCKX

Considerans J

Deze considerans vervangen als volgt:

“J. gelet op de Costa Rica verklaring van mei 2020 die tijdens de Algemene Vergadering van de Wereldgezondheidsorganisatie door de Benelux landen werd ondertekend en die stelt dat er een pooling and sharing platform (C-TAP) ter beschikking zal worden gesteld voor de vrijwillig uitwisseling van data, kennis en intellectuele eigendom van bestaande of nieuwe COVID19-gezondheidsproducten en gelet op het feit dat die vrijwillige uitwisseling tot geen enkel resultaat heeft geleid, waarbij geen enkel farmaceutisch bedrijf heeft deelgenomen aan het C-TAP platform en het bijgevolg een lege doos is;”

VERANTWOORDING

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft in april 2020 een platform opgericht, de COVID-19 *Technology Access Pool* (C-TAP). Voorlopig blijft deelname daaraan voor de geneesmiddelenindustrie vrijwillig. Gevolg: vandaag heeft de C-TAP nog niet één bijdrage ontvangen; een lege doos dus. De WTO nodigde de farmaceutische industrie uit om deel te nemen aan C-TAP, maar deze heeft tot op de dag van vandaag samenwerking met C-TAP afgewezen. De praktijk wijst uit dat vrijwillige samenwerking niet werkt. Patentexperte Ellen ’t Hoen bevestigde tijdens de hoorzittingen in de Kamercommissie Volksgezondheid dat “als de houders van de intellectuele eigendom in het voorjaar van 2020 in zee waren gegaan met C-TAP er nu al grotere productiecapaciteit was geweest.”

Sofie MERCKX (PVDA-PTB)

N° 17 DE MME MERCKX

Demande 7

Remplacer cette demande par ce qui suit:

“7. dans toutes les enceintes (nationales, européennes et internationales), d’obliger les entreprises, en échange d’un financement public, à partager la technologie, les connaissances et le know-how par le biais des plateformes prévues à cet effet, dont le Pool d’Accès aux Technologies (C-TAP);”

JUSTIFICATION

En avril 2020, l’Organisation mondiale de la Santé (OMS) a mis sur pied une plateforme, le groupement d’accès aux technologies contre le COVID-19 (C-TAP). La participation de l’industrie pharmaceutique à ce groupement reste provisoirement volontaire. En conséquence: jusqu’à présent, le C-TAP n’a encore reçu aucune contribution; c’est donc une coquille vide. L’OMS a invité l’industrie pharmaceutique à participer au C-TAP, mais celle-ci a jusqu’à présent refusé de collaborer avec ce groupement. La pratique montre qu’une collaboration volontaire ne fonctionne pas. Au cours des auditions organisées en commission de la Santé publique de la Chambre, l’experte en brevets Ellen ’t Hoen a confirmé que “si les titulaires de la propriété intellectuelle avaient rejoint le C-TAP au printemps 2020, la capacité de production aurait déjà été plus importante actuellement.”

Nr. 17 VAN MEVROUW MERCKX

Verzoek 7

Dit verzoek vervangen als volgt:

“7. op alle fora (nationaal, Europees en internationaal) te eisen om, in ruil voor openbare financiering, bedrijven te verplichten om de technologie, kennis en knowhow te delen via de daarvoor voorziene platformen, waaronder de COVID-19 Technology Access Pool (C-TAP);”

VERANTWOORDING

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft in april 2020 een platform opgericht, de COVID-19 *Technology Access Pool* (C-TAP). Voorlopig blijft deelname daaraan voor de geneesmiddelenindustrie vrijwillig. Gevolg: vandaag heeft de C-TAP nog niet één bijdrage ontvangen; een lege doos dus. De WTO nodigde de farmaceutische industrie uit om deel te nemen aan C-TAP, maar deze heeft tot op de dag van vandaag samenwerking met C-TAP afgewezen. De praktijk wijst uit dat vrijwillige samenwerking niet werkt. Patentexperte Ellen ’t Hoen bevestigde tijdens de hoorzittingen in de Kamercommissie Volksgezondheid dat “als de houders van de intellectuele eigendom in het voorjaar van 2020 in zee waren gegaan met C-TAP er nu al grotere productiecapaciteit was geweest.”

Sofie MERCKX (PVDA-PTB)

N° 18 DE MME MERCKX

Demande 14

Remplacer cette demande par ce qui suit:

“14. en échange du financement public reçu, d’obliger les firmes pharmaceutiques détentrices de brevets à partager la technologie, les connaissances et le know-how par le biais des plateformes prévues à cet effet, en vue de produire un nombre maximum de vaccins contre le COVID-19 19;”

JUSTIFICATION

En avril 2020, l’Organisation mondiale de la Santé (OMS) a mis sur pied une plateforme, le groupement d’accès aux technologies contre le COVID-19 (C-TAP). La participation de l’industrie pharmaceutique à ce groupement reste provisoirement volontaire. En conséquence: jusqu’à présent, le C-TAP n’a encore reçu aucune contribution; c’est donc une coquille vide. L’OMS a invité l’industrie pharmaceutique à participer au C-TAP, mais celle-ci a jusqu’à présent refusé de collaborer avec ce groupement. La pratique montre qu’une collaboration volontaire ne fonctionne pas. Au cours des auditions organisées en commission de la Santé publique de la Chambre, l’experte en brevets Ellen ’t Hoen a confirmé que “si les titulaires de la propriété intellectuelle avaient rejoint le C-TAP au printemps 2020, la capacité de production aurait déjà été plus importante actuellement.”

Nr. 18 VAN MEVROUW MERCKX

Verzoek 14

Dit verzoek vervangen als volgt:

“14. in ruil voor ontvangen openbare financiering de patenthoudende farmaceutische bedrijven te verplichten om de technologie, kennis en knowhow te delen via de daarvoor voorziene platformen, om COVID-19-vaccins in maximale kwantiteit te produceren;”

VERANTWOORDING

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft in april 2020 een platform opgericht, de COVID-19 *Technology Access Pool* (C-TAP). Voorlopig blijft deelname daaraan voor de geneesmiddelenindustrie vrijwillig. Gevolg: tot op heden heeft de C-TAP nog niet één bijdrage ontvangen; een lege doos dus. De WTO nodigde de farmaceutische industrie uit om deel te nemen aan C-TAP, maar deze heeft tot op de dag van vandaag samenwerking met C-TAP afgewezen. De praktijk wijst uit dat vrijwillige samenwerking niet werkt. Patentexperte Ellen ’t Hoen bevestigde tijdens de hoorzittingen in de Kamercommissie Volksgezondheid dat “als de houders van de intellectuele eigendom in het voorjaar van 2020 in zee waren gegaan met C-TAP er nu al grotere productiecapaciteit was geweest.”

Sofie MERCKX (PVDA-PTB)

N° 19 DE MME **FONCK**
(sous-amendement à l'amendement n° 11)

Insérer les mots “*pour une durée strictement limitée dans le temps*” **après les mots** “pour l’octroi de licences obligatoires”.

Catherine FONCK (cdH)

Nr. 19 VAN MEVROUW **FONCK**
(subamendement op amendement nr. 11)

Na de woorden “tot de toekenning van dwanglicenties” **de woorden** “*voor een strikt beperkte duur*” **invoeegen.**